

<p>EU-UKRAINE CIVIL SOCIETY PLATFORM</p>		<p>ПЛАТФОРМА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС</p>
--	--	--

2-е засідання, 11 лютого 2016 року, Брюссель

СПІЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ

Платформа громадянського суспільства (ПГС) Україна-ЄС – один із органів, створених у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом.

ПГС дозволяє організаціям громадянського суспільства обох сторін здійснювати моніторинг процесу реалізації Угоди з точки зору громадянського суспільства, а також готувати свої рекомендації до відповідних органів.

До складу ПГС входять тридцять членів, по п'ятнадцять від кожної сторони, які представляють Європейський Економічний та Соціальний Комітет (ЄЕСК) та громадянське суспільство України. На другому засіданні ПГС співголювали **Альфредас Йонушка**, член ЄЕСК, генеральний директор Торгово-промислової та ремісничої палати Шяуляю, та **Олександр Сушко**, науковий директор Інституту євроатлантичного співробітництва.

У другому засіданні ПГС узяли участь: **Фернандо Андресен Гімарайш**, в.о. Директора з питань Росії, Східного партнерства, Центральної Азії та ОБСЄ Європейської служби зовнішньої дії, **Любов Непоп**, в.о. Представника України при ЄС, та **Пітер Вагнер**, керівник Групи підтримки України.

Члени ПГС обговорили стан реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також обговорили і затвердили доповіді щодо верховенства права, з особливим акцентом на боротьбі з корупцією, та щодо енергетичної політики. Також члени ПГС обговорили напрямки подальшої роботи Платформи.

1. Оцінка стану реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і відповідних реформ в Україні

1.1. Члени ПГС схвалюють попереднє застосування Угоди про асоціацію та Поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та Європейським Союзом. Вони підкреслюють, що широкий та глибокий процес реформування – це передумова політичної асоціації та економічної інтеграції України до ЄС. Вони

високо оцінюють серйозну відданість України цій справі і вже розпочатий процес амбітних реформ.

- 1.2. ПГС із задоволенням констатує ратифікацію до теперішнього часу Угоди про асоціацію між Україною та ЄС парламентами всіх держав-членів ЄС. Вона також підтверджує надзвичайну важливість набуття чинності з 1 січня 2016 року ПВЗВТ. Члени ПГС висловлюють тверду надію на те, що Нідерланди, як єдина країна, що залишилася, здійснить ратифікацію Угоди про асоціацію якомога швидше. З цією метою члени ПГС закликають уряд та громадянське суспільство Нідерландів зробити все можливе для проведення справедливої інформаційної кампанії напередодні консультативного референдуму про затвердження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, запланованого на квітень 2016 року.
- 1.3. Члени ПГС висловлюють однозначну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів та засуджують російську агресію, в результаті якої було незаконно анексовано Крим та місто Севастополь, а також окуповано частину районів Донецької та Луганської областей. У зв'язку з цим ПГС закликає держави-члени ЄС спонукати всіма необхідними політичними та економічними засобами до повного виконання Мінських угод та продовжувати брати активну участь у моніторингу ситуації на місцях, а також очікує, що цей процес сприятиме відновленню суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів.
- 1.4. ПГС схвалює позитивний звіт про хід реалізації Плану дій щодо лібералізації візового режиму для України та висловлює сподівання, що безвізовий режим буде незабаром наданий громадянам України, які мають біометричні паспорти.
- 1.5. ПГС підтримує перспективу європейської інтеграції України згідно зі статтею 49 Договору про Європейський союз.
- 1.6. ПГС закликає до негайної ратифікації Україною Римського статуту Міжнародного кримінального суду, як передбачено Угодою про асоціацію.
- 1.7. ПГС визнає, що українська сторона суттєво лібералізувала свої ринки; разом з тим, ПГС побоюється, що узгоджені чинні квоти можуть не відповідати реальному експортному потенціалу українських експортерів, та підтримує заклик Української сторони Платформи переглянути деякі тарифні графіки та квоти з метою поглиблення лібералізації спільного торгового режиму. ПГС очікує, що лібералізація торгівлі справить справедливий і позитивний вплив на обидві сторони.

- 1.8. Члени ПГС закликають Комітет асоціації та Раду асоціації приділити у 2016 році першочергову увагу імплементації стандартів та законодавства ЄС з питань зайнятості та праці, безпеки на робочих місцях, колективно-договірному регулюванню в європейських транснаціональних компаніях, які діють на території України, і веденню соціального діалогу. Реформа трудового законодавства має забезпечити баланс інтересів соціальних партнерів, забезпечивши при цьому захист прав працівників у відповідності до основоположних конвенцій МОП. Мають заохочуватись заходи із запобігання дискримінації та забезпечення соціального захисту.
- 1.9. Члени ПГС вимагають якнайшвидшого впровадження в Україні норм горизонтального законодавства ЄС щодо оцінки впливу на довкілля, стратегічної екологічної оцінки, а також участі громадськості у прийнятті рішень як обов'язкової передумови подальших реформ у секторі та інтеграції екологічної політики в інші сфери.
- 1.10. ПГС схвалює нещодавнє затвердження Президентом України Національної стратегії з прав людини та підкреслює, що сукупність позитивних змін є недостатньою, насамперед щодо свободи висловлювання, захисту дітей та людей, які опинились у складних життєвих умовах (внутрішньо переміщених осіб (ВПО), осіб, які проживають усередині та поблизу зони конфлікту). Члени ПГС проситимуть ЄС збільшити допомогу як ВПО, так і для захисту прав людини, насамперед у віддалених сільських районах. Члени ПГС підкреслюють важливість захисту прав людини на всій території України і, зокрема, в анексованому Криму (перш за все, кримських татар, які потерпають від дискримінації) та в невідконтрольних районах Донбасу.
- 1.11. Члени ПГС нагадують, що цей орган повинен регулярно отримувати інформацію від Ради асоціації Україна-ЄС про її рішення та рекомендації, а Парламентський комітет асоціації та Комітет асоціації мають забезпечити регулярні контакти з представниками Платформи громадянського суспільства.
- 2. Обговорення питань верховенства права з особливою увагою до боротьби з корупцією**
- 2.1. Члени ПГС задоволені тим, що реформи у сфері верховенства права розглядаються як стратегічний пріоритет Уряду України. ПГС вітає прийняття Парламентом України у 2014-2015 роках низки антикорупційних законів, завдяки чому в Україні відбулося найбільш масштабне та систематичне реформування антикорупційного законодавства. Разом з тим, ПГС констатує відсутність політичної волі до повної реалізації антикорупційного законодавства.

- 2.2. ПГС наполягає, щоб усі сфери реформування були нерозривно пов'язані з боротьбою з корупцією; поряд з іншими аспектами це стосується повністю незалежної судової системи, сучасної державної служби та закону про політичні партії, свободи преси, рівних умов та захищеності всіх економічних суб'єктів ефективним законодавством у галузі конкуренції.
- 2.3. ПГС схвалює підвищення прозорості державних закупівель через систему електронних закупівель ProZorro та створення ефективної системи антикорупційних органів: Національного антикорупційного бюро, Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК), Національної ради з питань антикорупційної політики. Вона також високо оцінює недавнє завершення процесу відбору антикорупційного прокурора.
- 2.4. Разом з тим, члени ПГС закликають ключових політичних гравців в Україні переконливо продемонструвати свою політичну волю у боротьбі з корупцією. З цією метою слід ужити негайних заходів щодо реалізації нового антикорупційного законодавства та забезпечити повне функціонування нових антикорупційних органів. Зокрема, ПГС з жалем констатує, що відбір кандидатів на посади членів НАЗК все ще незавершений.
- 2.5. Члени ПГС також наголошують на необхідності забезпечення своєчасної та належної реалізації Антикорупційної стратегії на 2014-2017 роки спільно з експертами громадянського суспільства та міжнародних організацій.
- 2.6. Члени ПГС також схвалюють нещодавнє прийняття Закону про державне фінансування політичних партій. Разом з тим, вони констатують відсутність норм, які регулюють недоторканість політиків та суддів, а також закликають Уряд України вжити необхідних заходів у цьому відношенні. ПГС підтримує початок публічної дискусії про справедливі стандарти реклами політичних партій.
- 2.7. ПГС схвалює поточну роботу з конституційних змін, які стосуються реформи судової влади, та закликає Парламент приступити до їх ухвалення з метою, зокрема, забезпечення деполітизації та незалежності судової влади, що є життєво важливим елементом боротьби з корупцією. У той же час члени ПГС висловлюють занепокоєння з приводу проекту норм, які обмежують право представляти осіб у суді лише професійними адвокатами, що обмежує існуючий обсяг громадянських прав.
- 2.8. Члени ПГС підкреслюють важливість реформи децентралізації, яка має вирішальне значення для модернізації країни та розширення прав і можливостей місцевих громад, а також закликає Верховну Раду прийняти в другому читанні зміни до

Конституції, пов'язані з децентралізацією. Члени ПГС рекомендують надавати підтримку об'єднаним місцевим громадам у створенні потенціалу та розвитку інфраструктури. ПГС закликає до розширення участі міжнародних, національних та місцевих організацій громадянського суспільства, об'єднань та інших відповідних суб'єктів у реалізації реформи децентралізації в Україні.

- 2.9. Члени ПГС наголошують на необхідності невідкладного та ефективного реформування державного управління, у тому числі державної служби, та державних закупівель, а також закликають Уряд України вжити необхідних заходів у цьому відношенні. Вони також закликають до негайного введення електронної системи декларування доходів, активів та витрат державних службовців України.

3. Точка зору ПГС щодо енергетичної політики

- 3.1. ПГС схвалює прийняття Закону про ринок газу у квітні 2015 року, а також проекти законів про електроенергетику та відповідний регулюючий орган, що наблизило Україну до виконання своїх зобов'язань у рамках Енергетичного Співтовариства щодо гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС. Разом з тим, члени ПГС закликають владу України забезпечити невідкладне здійснення започаткованих реформ, а також без зволікань прийняти закони, які очікують своєї черги. Вони, зокрема, звертають увагу на необхідність прийняття закону про регулятора в сферах енергетики та комунальних послуг та закону про ринок електричної енергії в рамках Третього енергетичного пакету до квітня 2016 року, щоб уможливити подальші реформи.
- 3.2. Члени ПГС закликають Уряд України активізувати діяльність у галузі енергоефективності шляхом розробки, прийняття і реалізації відповідного законодавства та інших необхідних політичних заходів відповідно до законодавства та передових практик ЄС, а також залучати громадянське суспільство з метою полегшення таких зусиль, як здійснення програм реконструкції житлового фонду.
- 3.3. ПГС також закликає владу України до використання величезного біопаливного потенціалу країни та забезпечення прозорості в розширенні ринку виробництва енергії з відновлюваних джерел. Вона також закликає відповідні органи переглянути зобов'язання України щодо подальшого скорочення викидів CO₂, встановлене в Очікуваному національно-визначеному внеску, орієнтуючись на впровадження більш амбітних цілей щодо енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії, а також ефективного використання цінових механізмів щодо викидів парникових газів.

- 3.4. Члени ПГС шкодують з приводу недостатньої прозорості та підзвітності, а також існування монополій в енергетичному секторі України. Вони закликають Уряд України здійснити деолігархізацію та демонополізацію енергетичного сектору і забезпечити повне застосування правил прозорості та практик належного управління (стандартів ОЕСР) у компаніях сектору з метою підвищення потенціалу конкурентоздатності на енергетичному ринку. Зокрема, ПГС закликає Уряд ухвалити остаточне рішення щодо дерегулювання НАК «Нафтогаз» з метою забезпечення належного рівня конкурентоспроможності та відкритості ринку газу.
- 3.5. ПГС також звертається до Уряду з проханням розширити можливості споживачів та забезпечити захист їхніх прав як учасників енергетичного ринку. Члени ПГС відзначають, що адекватні системні рішення щодо захисту споживачів мають вирішальне значення в умовах істотного зростання цін та тарифів на енергоносії для населення у складній економічній ситуації і пропонують розглянути можливість запровадження посад національного та місцевих омбудсменів з прав споживачів.
- 3.6. Члени ПГС віддають належне активній участі України в Енергетичному Співтоваристві. Вони закликають Уряд України продовжувати це активне залучення та заохочують ЄС посилити поточну спроможність Секретаріату Енергетичного Співтовариства надавати українській владі необхідну технічну, правову та іншу відповідну експертизу.
- 3.7. ПГС підтримує взаємну інтеграцію енергетичних ринків України та ЄС і закликає Європейську Комісію надати допомогу у забезпеченні безперешкодного руху енергоресурсів між Україною та ЄС шляхом, зокрема, включення інтерконекторів у нафтогазових секторах як важливих інфраструктурних проєктів у перелік проєктів, що становлять спільний інтерес, що дозволило б Україні залучати необхідні кошти для будівництва таких інтерконекторів.
- 3.8. ПГС констатує, що Україна, як і раніше, є основним маршрутом транзиту російського газу на європейські ринки. У цьому відношенні члени ПГС закликають відповідні органи влади України підвищити прозорість та передбачуваність транзиту газу країною. Крім того, вони закликають держави-члени ЄС у повній мірі використовувати транзитний потенціал України та зміцнювати співпрацю, спрямовану на підвищення рівня енергетичної безпеки як України, так і ЄС.
- 3.9. З огляду на сказане вище, члени ПГС закликають ЄС до подальшого підвищення потенціалу реверсу газу в Україну з метою надання допомоги Україні у максимальній диверсифікації маршрутів поставок та забезпечення достатнього газопостачання у надзвичайних ситуаціях. Крім того, вони закликають ЄС критично

оцінити відповідність проекту Північний потік 2 законодавству ЄС та надати пріоритет співпраці з Україною у здійсненні проекту Південного газового коридору.

- 3.10. У контексті поточної реформи децентралізації, ПГС закликає інституції ЄС надати допомогу регіональним та місцевим органам влади і громадянському суспільству України в активізації обміну досвідом та передовою практикою з країнами ЄС у галузі місцевого енергетичного планування та управління.
- 3.11. Члени ПГС підтримують прагнення України стати невід'ємною частиною загального енергетичного ринку ЄС та закликають ЄС розглянути майбутнє членство України в Енергетичному Союзі ЄС. Вони визнають цей формат безпрограшним для обох сторін, оскільки він сприятиме зміцненню енергетичної безпеки та більш тісній інтеграції енергетичних ринків України та ЄС.
-